བོད་ལྗོངས་ཁྲིམས་ལུགས་ཚགས་པར། གལ་ཆེའི་གསར་འགྱུར། 2024ལོའི་ཟླ་5ཚེས་28 3

དཔུང་ཁག་དོ་དམ་གྱི་སྐུལ་ལྕག་ནི་འདྲི་གཅོད་དོ་་
དམ་གྱི་ནང་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།འདྲི་གཅོད་དོ་་་་
དམ་གཞུང་ལས་ཁང་གིས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཏང་ཙུའུ་་་་་་་་
ཡིས་སྤྲད་པའི་ལྷ་སའི་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་་་་་
ཁང་གི་མི་སྣའི་ལས་རྗེས་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་ཐབས་ལ་་་་་་་
བཟོ་བཅོས་རྒྱག་པའི་ལས་འགན་ཧུར་ཐག་འཁུར་ཏེ
“ལས་མི་ཡོངས་དང་།ཕྱོགས་ཡོངས།དུས་དང་རྣམ་
པ་ཀུན”བཅས་ཀྱི་དཔྱད་ཞིབ་འདུ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་
ལོ་གཅིག་རིང་བཟོ་བཅོས་ཡང་ཡང་དང་འཐུས་སྒོ་་་་་་་་
ཚང་དུ་བཏང་བ་བརྒྱུད།2024ལོའི་ལོ་འགོར《ལྷ་ས་
གྲོང་ཁྱེར་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལོ་་་་་་་་
འཁོར་ཕྱོགས་བསྡུས་དཔྱད་ཞིབ་ལག་བསྟར་བྱ་ཐབས
（ཚོད་ལྟའི་ལག་བསྟར）》དང་དེ་བཞིན་འབྲེལ་ཡོད་་་་་
སྟོན་རྟགས་མ་ལག་བཀྲམ་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲོང་་་་་་་་
ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་ལས་དོན་ལ་ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་་་་
ཁྲིད་བྱེད་པའི་ལམ་སྲོལ་སྔར་བས་ལེགས་སུ་གཏོང་་་་་་་་
ཆེད།《ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གཞི་རིམ་མི་དམངས་་་་་་་་་་་་
ཁྲིམས་ཁང་ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་བསྡུས་གདེང་འཇོག་བྱ་
ཐབས（ཚོད་ལྟའི་ལག་བསྟར）》དང་དེ་བཞིན་འབྲེལ་་
ཡོད་སྟོན་རྟགས་མ་ལག་མཉམ་དུ་བཏོན་ཡོད།

ལྷ་ས་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་འདྲི་་་་་་་
གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་གི་ལས་དོན་གྱི་ལག་་་་་་་
ལེན་ལས་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་་་་་་་་
སྒྱུར་གྱོད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤུས་འབྲས་ལེགས་གཉེར་ལ་སྐུལ་་་་་་་་
འདེད་ནུས་ལྡན་བཏང་བ་དང་།2023ལོའི་གྲངས་་་་
གཞིར་དཔེ་བཞག་ན།སྒྲུབ་བཞིན་པའི་གྱོད་གཞི་་་་་་་་་
2022ལོ་ལས་ཁྲི་1.4འཕར་བའི་གནས་ཚུལ་འོག་་་་་་་་་
གྱོད་ཐག་གཅོད་ཚད་1.82%མཐོ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་་་་་་་་
གྱོད་ཐག་བཅད་པའི་བསྡོམས་འབོར་གྱིས་ལྗོངས་་་་་་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་གྱོད་ཐག་བཅད་པའི་བསྡོམས་
འབོར་གྱི་36.77%བཟུང་བ་དང་།ཡུན་རིང་གྱོད་་་་་
ཐག་མ་ཆོད་པའི་གྱོད་གཞི་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་གི་ཆུ་་་་་
ཚད་དམའ་ཤོས་བར་ཆག་པ་དང་ཁྲིམས་ཁང་7གྱིས་་་་་
གྱོད་ཐག་གཅོད་ཚད་90%ཟིན་ཡོད་ལ།ལྷག་པར་དུ་
ལག་བསྟར་གྱོད་གཞི་གྱོད་ཐག་གཅོད་ཚད་བརྒྱ་ཆའི་་་་་
གྲངས་5ལྷག་ཙམ་འཕར་ནས་90%ཙམ་ཟིན་པ་དེ་ནི་
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཡག་ཤོས་ཡིན་པ་་་་་་
རེད།
（བསོད་བདེ་ཆེ་བ་དང་བསྟན་བཟང་གིས་སྒྱུར་་་་
ཞུས་བྱས）

ངར་སེམས་ཆེར་སྐྱེད་ཀྱིས་འདྲི་གཅོད་ལས་དོན་ཡག་པོ་བསྒྲུབས་པ། —— “རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་ཁང་གི་སྔོན་ཐོན་མཉམ་སྡེབ”ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་འབྲིང་རིམ་མི་་་་་་་་་་་་་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་གི་སྐོར་བཀོད་པ།

ཉེ་བའི་ལོ་ལྔའི་རིང་།ལྷ་སའི་ཁྲིམས་ཁང་་་་
གི་གྱོད་གཞི་ལོ་རེར་ཆ་སྙོམས་འཕར་ཚད་20%
ལྷག་ཙམ་ཟིན་པ་དང་།2023ལོར་གྲོང་ཁྱེར་་་་་་
ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཁྱོན་གྱོད་གཞི་་་་་་་་་་་་་་
34852བདག་སྤྲོད་བྱས་པ་དང་ཁྲིམས་དཔོན་་་་་
མི་རེས་ཆ་སྙོམས་གྱོད་གཞི་136.92ཐག་གཅོད་་
བྱས་པ་དེ་ལྗོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཁྲིམས་་་
དཔོན་གྱིས་གྱོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་ཆ་་་་་་་
སྙོམས་གྲངས་འབོར་གྱི་ལྡབ་1.7ཡིན་པ་རེད།
“མི་དང་གྱོད་གཞིའི་འགལ་ཟླ”དང་།
ཐོན་ཁུངས་བཀོད་སྒྲིགགྱོད་གཞིའི་སྤུས་ཚད་་་་་་
དང་ཕན་འབྲས།དཔུང་ཁག་ལ་དོ་དམ་སོགས་་་་
ཐད་ཀྱི་མངོན་གསལ་དོད་པའི་གནད་དོན་ལ་་་་་་་

འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་གིས་བརྟག་་་་
དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་ནན་ཏན་བྱས་ནས།བསམ་་་་་
འཆར་དང་གྲོས་འགོ་བཏོན་པ་དང་།ལྷ་སའི་་་་་་
ཁྲིམས་ཁང་གིས《གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་་
གི་འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་དེང་རབས་ཅན་དུ་འགྱུར་་་
བར་སྐུལ་འདེད་གཏོང་རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་བསམ་་་་་་་་་་་་
འཆར》བཏོན་ནས།དུས་རབས་གསར་པའི་་་་་་་
འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་ལས་དོན་ལ་ཤུགས་སྣོན་རྒྱག་་་
ཆེད་རྨང་གཞི་བཏིང་ཡོད།
“འདྲི་གཅོད་ལག་བསྟར་དམ་འཛིན་བྱེད་་་
པར་ངེས་པར་དུ་དོ་དམ་ལ་དམ་འཛིན་བྱེད་་་་་་་་
དགོས་པ་དང་།དོ་དམ་ཁྲོད་ནས་སྤུས་ཚད་་་་་་་་
དང་དོ་དམ་ཁྲོད་ནས་ལས་ཕྱོད་མངོན་པ་དང་་་་་

དོ་དམ་ཁྲོད་ནས་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ཏེ་དོ་དམ་
ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་དྲང་འགན་ལེན་དང་དོ་་་་་་
དམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་མོས་ཐོབ་ཚད་མཐོ་རུ་་་་་་་་
གཏོང་དགོས།གྱོད་གཞི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཛ་དྲག་་
དུས་བབ་མདུན་དུ།འདྲི་གཅོད་ལག་བསྟར་གྱི་་
ལས་ཕྱོད་དང་།སྤུས་ཚད།ཕན་འབྲས་བཅས་་
གཅིག་གྱུར་དམ་ཚགས་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་འདྲི་་་་་
གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་གི་མི་སྣ་ཡོངས་་་་་
ཀྱིས་བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྱ་གཞི་་
གལ་ཆེན་ཞིག་རེད”ཅེས་ལྷ་སའི་འབྲིང་རིམ་མི་་་
དམངས་ཁྲིམས་ཁང་འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་་་
ལས་ཁང་གི་ཀྲུའུ་རེན་གཞོན་པ་ལུའུ་ཁྲའོ་ཅུས་་་་་
ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད།

འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་གིས“སྤུས་་་་་་
ཚད་དང་ཕན་འབྲས་ལ་དམ་འཛིན་དང་།དྲང་གཞག་
ལ་སྐུལ་འདེད།ལས་ཕྱོད་ཆེ་རུ་གཏོང་བ”བཅས་ཀྱི་་་་་་
བརྗོད་དོན་གཙོ་བོར་དམིགས་ཏེ་གྱོད་གཞི་སྒྲུབ་གཉེར་་
གྱི་མྱུར་ཚད་ལ་ཚོད་འཛིན་ཕོག་པ་དང་གྱོད་གཞི་ཉུང་་་་
ཤས་ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱོད་ཐག་མ་ཆོད་པའི་གནད་་་་་
དོན་ལ་དམིགས་ཏེ།གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་་་་་་
སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས“སྤྱོད་ཚུལ་ལེགས་གཏོང་དང་་་་་
ཁྲིམས་ཐག་གཅོད་རྒྱུའི་གྱོད་གཞི་གཙང་སེལ”གྱི་ཉིན་་་་
བརྒྱའི་བྱ་སྤྱོད་དང་ཡུན་རིང་གྱོད་ཐག་མ་ཆོད་པའི་་་་་་་་
གཏུག་བཤེར་གྱོད་གཞིའི་ཆེད་དོན་གཙང་སེལ་བྱེད་སྒོ་་
སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་ནས་སྤེལ་བ་རེད།སྒྲིག་སྲོལ་དང་་་་་་
ལམ་ལུགས་བཙུགས་པ་བརྒྱུད་འདྲི་ཞིབ་དུས་བཅད་ཀྱི་་
དོ་དམ་བརྒྱུད་རིམ་དང་ཕྱི་ཕྱོགས་མངགས་བཅོལ་གསལ་་
འབྱེད（ཚོད་སྐོར）ལམ་སྲོལ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་སོགས་་
ཀྱི་བྱ་ཐབས་བརྒྱུད།“རྒྱུན་གཏན་ནས་དམ་འཛིན་་་་་་་
དང་ཡུན་རིང་དམ་འཛིན”བྱེད་པར་སྐུལ་འདེད་བཏང་་
ཡོད།ཆེད་དོན་གཙང་སེལ་བྱེད་སྒོ་མཇུག་འགྲིལ་རྗེས་་
གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཁང་གི་ཡུན་རིང་གྱོད་ཐག་་་་་
མ་ཆོད་པའི་གཏུག་བཤེར་གྱོད་གཞི་80%ལྷག་ཙམ་་་་་་

གཙང་སེལ་ཐུབ་པ་དང་།གྲངས་འབོར་ཉེ་བའི་ལོ་་་་་་་་
ལྔའི་རིང་གི་དམའ་ཤོས་སུ་ཆག་པས“གཙང་སེལ་བྱེད་་་
ཀྱིན་གསོག་པའི”གཞན་དབང་གི་རྣམ་པ་ནུས་ལྡན་་་་་་་
ངང་བསལ་ནས“དྲང་གཞག་དང་ལས་ཕྱོད”དེ་ཞིབ་་་་་
ཕྲའི་ལས་དོན་ཁྲོད་དོན་འཁྱོལ་ཏན་ཏིག་ཐུབ་ཡོད་པ་རེད།
འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་གིས་འདྲི་་་་་་་་
གཅོད་སྤུས་ཚད་དོ་དམ་གྱི་སྟོན་རྟགས་མ་ལག་དམ་་་་་་་་
འཛིན་བྱ་གཞིར་བྱེད་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་དང་བརྒྱུད་རིམ་
ཧྲིལ་པོའི་འགུལ་རྣམ་དོ་དམ་མཐའ་འཁྱོངས་བྱས་ཏེ།
ལས་དོན་ཁྲོད་ཀྱི་དོ་དམ་དང་ལས་རྗེས་ཀྱི་ལྟ་སྐུལ་ཟུང་་་
འབྲེལ་བྱས་ནས་ཆ་ལག་ཚང་བའི་ངང་ཁྲིམས་སྒྱུར་གྱོད་
སྒྲུབ་ལ་སྐུལ་འདེད་བཏང་ཡོད།འདྲི་ཞིབ་སྤུས་ཚད་་་་་་
སྟོན་རྟགས་ཀྱི་ཟླ་རེའི་བརྡ་ཁྱབ་ལམ་ལུགས་བཙུགས་་་་་་
ནས་ཁྲུན་གཅོད་ལ་ཡི་རང་བྱུང་ནས་བསྐྱར་གཏུག་མི་་་་་
བྱེད་པའི་ཚད་དང་།འདྲི་གཅོད་དུས་བཅད་ནང་ཚུན་
དུ་གྱོད་ཐག་བཅད་ཚད།ལག་བསྟར་རེ་ཞུ་བྱེད་ཚད་་་་་
སོགས་སྟོན་རྟགས་གཙོ་བོའི་གནས་ཚུལ་ལ་དམ་པོར་་་་་་
དམིགས་ཏེ་ཁྲིམས་ཁང་ཁག་དང་སྡེ་ཚན་ཁག་གིས་དུས་
ཐོག་ཏུ“དཔེ་བསྡུར་ཧེ་བག་འཚོལ་བ”དང་ལས་དོན་་་་
ལེགས་བཅོས་ལ་རོགས་རམ་བྱས་ཡོད།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་མངའ་་
རིས་ནས་གནས་ཚུལ་འབྱོར་གསལ།ཉེ་
ཆར་དབྱི་སི་རལ་གྱི་མི་7ལས་གྲུབ་པའི་ཡུལ་
སྐོར་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་འགག་སྒོའི་ཚོགས་
པའི་ཡུལ་སྐོར་ཐོངས་མཆན་ཁྱེར་ནས་རྒྱལ་
ནང་དུ་ཡོང་ཞིང་།དེ་ནི་2024ལོར་འགག་
སྒོའི་ཚོགས་པའི་ཡུལ་སྐོར་ཐོངས་མཆན་་་་་
ཁྱེར་ཏེ་སྤུ་ཧྲེང་འགག་སྒོ་ནས་ཀྲུང་གོའི་་་་་་་
བོད་ལྗོངས་སུ་ཡོང་བའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་་་་་་་
སྐོར་ཚོགས་པ་ཁག་དང་པོ་དེ་ཡིན་པ་རེད།
ཡུལ་སྐོར་བ་རྒྱལ་མཚམས་སུ་འཛུལ་་་་

བའི་ཞབས་ཞུའི་འགན་ལེན་ལས་དོན་ཧུར་
ཐག་སྒྲུབ་ཆེད།སྤུ་ཧྲེང་རྒྱལ་མཚམས་་་་་་་་་
འཛུལ་སྒྲོལ་མཐའ་སྲུང་ཞིབ་བཤེར་ས་་་་་་་་་
ཚིགས་ཀྱིས་ཞབས་ཞུའི་ཇུས་གཞི་སྔ་ས་་་་་་་་
ནས་བཟོས་ཏེ་ཞབས་ཞུའི་སྒྲིག་འཛུགས་་་་་
ཡག་པོ་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆེད་ལས་་་
དང་།སྤུས་ལེགས།ནུས་ཆེ་བཅས་ཀྱི་་་་་་་་
འགག་སྒོ་སྒྲོལ་བའི་ཞབས་ཞུ་ལེགས་སུ་་་་་་་་
བཏང་བར་ཡུལ་སྐོར་ལས་དོན་ཁང་དང་་་་
དེ་བཞིན་ཡུལ་སྐོར་བ་ཚོའི་གདེང་འཇོག་་་་
བཟང་པོ་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཐོབ་པ་རེད།

སྤུ་ཧྲེང་འགག་སྒོས་འདི་ལོའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་སྐོར་
བ་ཁག་དང་པོ་བསུས་པ།

འདི་ནི་ལས་དོན་པས་འགག་སྒོ་སྒྲོལ་མཁན་ཡུལ་སྐོར་བར་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་བཞིན་པ།

ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་འདྲི་་་་
གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་དུ་སྐྱོད་སྐབས།དང་ཐོག་་་་་་་་་་་
གསར་འགོད་པའི་མིག་ལམ་དུ་མངོན་པ་ནི་གཞུང་ལས་ཁང་་་་
གི་སྒྲོག་ཙེའི་འགྲམ་དུ་བཀལ་ཡོད་པའི་ཁྲིམས་དཔོན་གྱི་ལྭ་བ་་དེ་བླ་ན་མེད་ཅིང་སྒམ་བརླིང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།གྱང་གི་ཟུར་དུ་ཡོད་པའི་ཉལ་ཁྲི་དང་མལ་གདན་ལས་ཞིབ་བཤེར་་་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་ཉེན་རྟོག་པའི་་་་་་རྣམ་ཀུན་གྱི་ལས་བྲེལ་ཤུགས་སུ་མངོན།
ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་།འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་་
གིས་ཞི་ཅིན་ཕིང་གི་ཁྲིམས་སྐྱོང་དགོངས་པ་མཛུབ་ཁྲིད་དུ་བྱ་་རྒྱུ་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས“མི་དམངས་མང་ཚོགས་ལ་ཁྲིམས་་་་་་་་་་འཛིན་གྱོད་གཞིའི་ཁྲོད་ནས་དྲང་གཞག་དྲང་བདེན་ཚོར་ཐུབ་པ་བྱེད་པའི”དམིགས་ཚད་ལ་དམིགས་ཏེ་འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་་འགན་ནུས་ཀྱི་ངེས་གནས་སྟངས་འཛིན་ཡང་དག་དང་།ལམ་ལུགས་དང་ལམ་སྲོལ་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་གཏོང་བ།ནུས་པ་ཆེ་་་རུ་གཏོང་བ།ཁྲིམས་སྒྱུར་གྱོད་གཞི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ཨང་དང་པོར་དམ་འཛིན་ནན་པོ་བཅས་བྱས་ཏེ་་་་་་་་སྤུས་ཚད་མཐོ་བའི་འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤུས་་་་་་་ཚད་མཐོ་བའི་ཁྲིམས་འཛིན་ལ་སྐུལ་འདེད་ཧུར་ཐག་བཏང་་་་
ཡོད།2023ལོའི་ཟླ་12པར་ལྷ་སའི་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་་་་
ཁྲིམས་ཁང་གི་འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་གཞུང་ལས་ཁང་ཆེས་་་་་་་་་་་་
མཐོའི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས“རྒྱལ་ཡོངས་ཁྲིམས་ཁང་་་་
གི་སྔོན་ཐོན་མཉམ་སྡེབ”ལ་བདམས་པ་རེད།

འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་ལས་དོན་གྱི་རྨང་གཞི་བརྟན་དུ་བཏང་བ།

འདྲི་གཅོད་དོ་དམ་གྱི་འགན་ནུས་འདོན་སྤེལ་བྱས་པ། རང་ངོས་ཀྱི་དཔུང་ཁག་འཛུགས་སྐྱོང་ལ་དམ་འཛིན་བྱས་པ། B

A

C